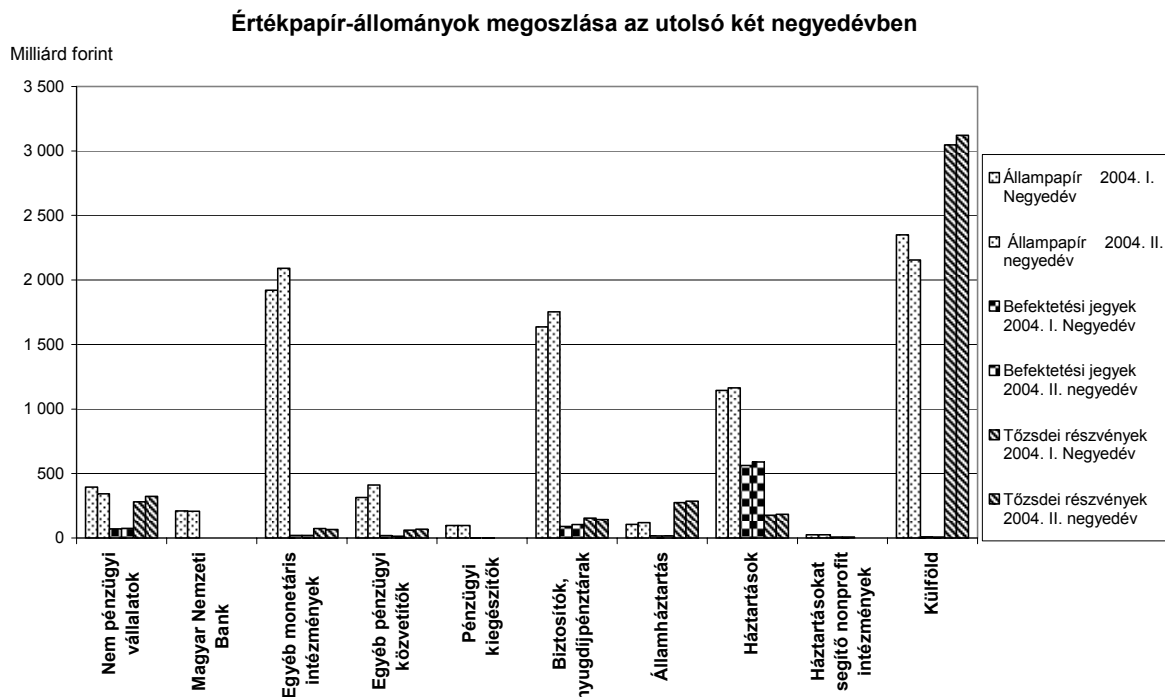

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2004. II. negyedév¹

A II. negyedévben az állampapírpiacon nagyobb mozgások történtek, mint amelyek a korábbi negyedéveket jellemezte. A legnagyobb mértékben a pénzügyi vállalatok részesedése emelkedett a forgalomban lévő állampapír-állományban. A nem-rezidensek ezzel szemben jelentősen csökkentették állampapír-befektetéseiket, amelynek hatására e szektor állampapírpiacon súlya a két évvel ezelőtti szintre esett vissza. A negyedév során szinte valamennyi szektor árfolyam-vesztéseget szenvedett el állampapírpiacon portfólióján. A tőzsdei részvények esetében a nem pénzügyi vállalatok léptek fel jelentősebb vevőként, míg velük szemben a pénzügyi vállalatok szerepeltek eladóként. A tulajdonosi szektorok szerinti megoszlásban számottevő változás nem következett be. A tőzsdei részvényeken – ellentétben az állampapírokkal – valamennyi jelentősebb szektornak árfolyam-nyeresége keletkezett. A negyedév során növekedett a befektetési jegyek piaci értéken számított forgalomban lévő állománya, az egyéb pénzügyi közvetítők eladásával szemben, a háztartások, valamint a biztosítók és nyugdíjpénztárak léptek fel vásárlóként.

¹ Az állományi adatok mindig a negyedév végére vonatkoznak.

Állampapírok

Az **állampapírok**² piaci értéken számított állománya 2004. II. negyedévében 8361,6 milliárd forintra (2,0%-kal) emelkedett. Ezt a növekedést kizárólag a kincstárjegyek állományának 10,0 százalékpontos emelkedése okozta, hiszen az államkötvények állománya piaci értéken 1,0 százalékponttal csökkent a negyedév során. Az emelkedés egyértelműen a nettó kibocsátásokból származott (amelynek hatása 264,5 milliárd forint volt), míg az állampapírok árfolyamának esése 99,5 milliárd forinttal csökkentette a forgalomban lévő állomány nagyságát. Ezen két ellentétes hatás eredőjeként emelkedett a forgalomban lévő állampapírok piaci értéke 165 milliárd forinttal a negyedév során.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke közel 20 milliárd forinttal emelkedett, amely teljes mértékben a lakossági befektetők tényleges vásárlásának (20,6 milliárd forint értékben) tulajdonítható. A lakosság birtokában lévő államkötvény-állomány 4,4 milliárd forintos csökkenése mellett, 24,3 milliárd forinttal nőtt a szektor tulajdonában lévő rövid lejáratú állampapírok piaci értéken számított állománya.

A **külföldi befektetők** (nem-rezidensek) a II. negyedévben nettó állampapír eladók voltak 154,9 milliárd forint értékben, s emellett portfóliójukon 40,2 milliárd forint nagyságú árfolyamvesztést is elszenvedtek. Mindezek eredményeként a nem-rezidensek tulajdonában lévő állomány – az előző negyedéves emelkedést követően – jelentősen, 195,1 milliárd forinttal csökkent, így a szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban a negyedév végére 28,7%-ról 25,8%-ra esett vissza.

A **pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állomány árfolyam-értéken számított nagysága számottevően, 378 milliárd forinttal gyarapodott a II. negyedévben. A szektor állampapír befektetései elsősorban a 435,5 milliárd forint értékű nettó vásárlás következtében emelkedtek. A pénzügyi vállalatok tulajdonában lévő állomány növekedését kismértékben ellensúlyozta a meglévő portfólióval elszenvedett 57,5 milliárd forintos árfolyamvesztés. A pénzügyi vállalatok állampapírpiaci súlya 51,0%-ról 54,5%-ra nőtt. Az egyéb monetáris intézmények 169,6 milliárd forinttal növelték állampapír-állományukat, amelynek következtében részesedésük 1,6 százalékponttal emelkedett. Az egyéb pénzügyi közvetítők – előző három negyedévi csökkenést követően – 96,2 milliárd forinttal növelték állományukat, amelynek hatására állampapírpiaci súlyuk is megnőtt 3,8 %-ról 4,9 %-ra. A biztosítók és nyugdíjpénztárak állampapír-állománya 116,3 milliárd forinttal emelkedett, amely a piaci részesedésük 1,0 százalékpontos gyarapodását is maga után vonta.

A **nem pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állampapírok állománya az I. negyedév végére a tranzakciók révén 51,3 milliárd forinttal, az árfolyamvesztéssel együttvéve pedig 52,3 milliárd forinttal csökkent. A szektor részesedése a forgalomban lévő állampapírokból így 0,7 százalékponttal mérséklődött.

Az **államháztartás** részesedése, illetve az államháztartás tulajdonában lévő állampapírok piaci értéken számított állománya kismértékben emelkedett az elmúlt három hónap folyamán.

² A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forintkötvényeket.

Állampapírok tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	százalék					
	Állampapírok összesen					
	2003				2004	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
	negyedév					
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	4,6	4,5	4,3	4,7	4,8	4,1
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	2,4	2,3	2,2	2,7	2,6	2,5
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	24,7	24,5	23,5	24,0	23,4	25,0
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	7,0	8,3	7,4	5,6	3,8	4,9
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	18,7	19,0	19,4	20,0	20,0	21,0
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	54,1	55,3	53,7	53,4	51,0	54,5
Központi kormányzat (S. 1311)	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	1,2	1,2	0,8	0,7	0,9	0,9
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,6	1,6	1,2	1,1	1,3	1,4
Háztartások (S. 14)	11,7	11,3	11,6	13,0	13,9	13,9
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	27,5	27,0	28,8	27,3	28,7	25,8
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – az I. negyedévi 600,3 milliárd forintos emelkedés után – a II. negyedévben 122,4 milliárd forinttal (3,0%-kal) tovább nőtt, s június végén 4192,8 milliárd forintot tett ki. Az emelkedésből 76,6 milliárd forint (63%) abból adódott, hogy az egyik cég korábban meglévő, nem tőzsdei részvényeit átalakították, s bevezették a BÉT-re. A kapitalizáció emelkedéséből 45,3 milliárd forintnyi (37%) a papírok árfolyamának növekedéséből származott, ugyanakkor minimális, csupán 0,6 milliárd forint tőkeemelést hajtottak végre a tőzsdei cégeknél.

A **háztartások** részvényvásárlása – szemben az előző negyedévvel – meghaladta az eladások értékét, igaz hogy csak 1 milliárd forinttal. A háztartásoknak ezzel egyidejűleg 6,9 milliárd forint árfolyamnyeresége keletkezett, így részvényállományuk összességében 7,9 milliárd forinttal nőtt. Június végén a tőzsdei részvényeknek 4,4%-a volt közvetlenül a háztartások tulajdonában, ami 0,1 százalékponttal magasabb a március végi részesedésnél.

A **külföldi befektetők** a II. negyedévben – ha alig érzékelhetően is, de – ismét nettó részvényvásárlók voltak (0,7 milliárd forint értékben). Elsősorban (67,4 milliárd forint értékben) a külföld szektorát érintette egy nem tőzsdei részvényt pakett – fentiekben már jelzett – tőzsdeivé való átalakítása, továbbá a külföldi befektetőknek 5,6 milliárd forint árfolyamnyereségük is keletkezett. Ezek együttes hatására 73,6 milliárd forinttal emelkedett a nem-rezidensek részvényállománya, relatív súlyuk azonban 0,5 százalékponttal csökkent, s így 74,4%-ot tett ki június végén.

A **pénzügyi vállalatok** ezúttal is nettó eladók voltak a tőzsdei részvények piacán, összességében 23,6 milliárd forint értékben. Ezzel párhuzamosan viszont 12,5 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett. Így a pénzügyi vállalatok tőzsdei részvényállománya összességében 11,1 milliárd forinttal csökkent, részesedésük viszont 0,5 százalékponttal, 6,6%-ra mérséklődött.

A **nem pénzügyi vállalatok** 23,4 milliárd forint értékben nettó részvényvásárlók voltak (az I. negyedévben 26,7 milliárd forint értékben), s ezzel párhuzamosan 8,8 milliárd forint árfolyamnyereségük is keletkezett. Mivel ezt a szektort is érintette a nem tőzsdei részvények BÉT-re való bevezetése (9,2 milliárd forint értékben), így összességében a tőzsdei részvényállományuk 41,4 milliárd forinttal emelkedett. A nem pénzügyi vállalatok részesedése 0,8 százalékponttal nőtt, és 7,7%-ot tett ki a negyedév végén.

Az **államháztartás** 1 milliárd forint értékben adott el tőzsdei részvényeket. Ezzel egyidejűleg viszont 11,5 milliárd forint árfolyamnyeresége keletkezett, így összességében 10,5 milliárd forinttal nőtt a tulajdonában lévő állomány. Az államháztartás részaránya a

negyedév folyamán nem változott, a szektor a tőzsdei részvények 6,8%-ával rendelkezett június végén.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Tőzsdén jegyzett részvények					
	2003				2004	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
	negyedév					
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	7,5	7,2	7,1	6,9	6,9	7,7
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,9	1,7	1,8	1,9	1,8	1,6
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,8	1,7	1,4	1,7	1,5	1,6
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	4,0	4,0	3,8	3,9	3,8	3,4
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	7,7	7,4	7,1	7,5	7,1	6,6
Központi kormányzat (S. 1311)	7,4	7,5	8,1	8,9	6,1	6,2
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	8,2	8,2	8,8	9,6	6,8	6,8
Háztartások (S. 14)	5,5	5,1	4,4	4,8	4,3	4,4
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	71,0	72,1	72,6	71,3	74,9	74,4
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken a II. negyedévben 795,3 milliárd forintról 836,6 milliárd forintra (5,2%-kal) emelkedett. Az egyes tulajdonosi szektorok részesedése az előző negyedévhez képest alapvetően nem változott, az állományok nagysága – néhány kivételtől – eltekintve kisebb mértékben emelkedett. Az egyéb pénzügyi közvetítők szektoránál történt kisebb visszaesés miatt az összes állományban való részesedésük 0,8 százalékponttal csökkent. A fenti változások túlnyomó részben a tranzakciók révén, a befektetési jegyek eladása, illetve vétele hatására következtek be.

A **háztartások** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya – az előző két időszakban megfigyelhető visszaesés után – a II. negyedévben kismértékben emelkedett, ez piaci értéken számolva 28,1 milliárd forintos növekedést jelent.

A **pénzügyi vállalatoknál** összességében ebben a negyedévben is megfigyelhető kismértékű – 8,9 milliárd forint – növekedés. Ebben az időszakban is a biztosítók és nyugdíjpénztárak állománya emelkedett – 14,7 milliárd forinttal – a legnagyobb mértékben, amelynek hatására részesedésük a forgalomban lévő befektetési jegyekből 1,2 százalékponttal nőtt. A pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők tulajdonában lévő állomány 0,6 milliárd forinttal emelkedett az elmúlt három hónapban. Ezzel szemben az egyéb pénzügyi közvetítők befektetési jegyek állománya 5,6 milliárd forinttal esett vissza. Kismértékben – 0,8 milliárd forinttal – csökkent az egyéb monetáris intézmények birtokában lévő jegyek piaci értéke.

A **nem pénzügyi vállalatok** befektetéseinek értéke június végére 3,7 milliárd forinttal növekedett.

Az **államháztartás** szektorában enyhe emelkedés következett be, az előző negyedévhez képest 0,4 milliárd forinttal nőtt a szektor tulajdonában lévő állomány.

A **külföldi befektetők** ugyan 1,1 milliárd forinttal növelték vásárlásaikat ebben a negyedévben, viszont a befektetési jegy portfóliójukon elszenvedett 1,3 milliárd forint árfolyamveszteség miatt a tulajdonukban lévő állomány alig változott.

A befektetési jegyek nettó eszközértékének tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Befektetési jegyek						százalék
	2003				2004		
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	
	negyedév						
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	10,3	9,3	9,0	7,9	9,0	9,0	
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	3,3	3,5	3,9	4,5	2,5	2,3	
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,5	1,6	1,5	1,9	2,4	1,6	
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	
Biztosítók, nyugdíjpénztárok (S. 125)	4,4	5,1	5,8	7,4	11,2	12,4	
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	9,6	10,5	11,5	13,8	16,2	16,5	
Központi kormányzat (S. 1311)	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	2,4	2,1	2,3	1,7	2,0	1,9	
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Államháztartás összesen (S. 13)	2,6	2,4	2,5	1,8	2,1	2,0	
Háztartások (S. 14)	75,7	76,0	75,4	74,7	70,7	70,6	
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	1,0	1,0	0,8	0,9	1,1	1,0	
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

1. A nemzetközi módszertani előírásokkal (ESA '95, SNA '93) összhangban a befektetési jegyek esetében tranzakciónak tekintjük a forgalomban (illetve az egyes szektorok tulajdonában) lévő jegyek darabszámának változása mellett, a tulajdonosi jövedelmek (kamát, osztalék, bérleti díj, stb.) újrabefektetését (tőkésítését) is.
2. A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statisztika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001 júniusától” található (www.mnb.hu).
3. Az állományi adatokat tartalmazó táblák megtalálhatók az MNB honlapján a Statisztika/Statisztikai adatok, idősorok/ VIII. Értékpapírok címszó alatt (www.mnb.hu).
4. A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek az összesen adatoktól.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY